

Mieluummin *aditiivi* kuin »additiivi»

Viron kielessä on useilla nominien taivutus-tyypeillä tunnetusti kaksi illatiivimuotoa, esim. (*tuba* 'huone':) *toasse* ~ *tuppa*, (*jalg* 'jalka':) *jalasse* ~ *jalga*. Muotovarianteilla on eroa funktiosakin: lyhyempää käytetään ilmaisemaan konkreettista paikallisuutta (»menee huoneeseen»), pitempää *sse*-päätteistä taas rektioadverbiaaleissa (»mitä huoneeseen tulee, niin...»). Niinpä niitä kuvataan joskus kahtena eri sijamuotona. Ns. lyhyestä illatiivimuodosta on virolaisessa kieliopinkirjoituksessa viime aikoina alettu käyttää nimitystä *aditiiv*.

Virittäjän numerossa 2/1983 julkaistu Mati Hintin artikkeli käytti lyhyestä illatiivista »suomalaistettua» muotoa »additiivi». Artikkelin suomentaja oli varmaan ajatellut sellaisia viron ja suomen klusiilisuhteita kuin vir. *akusatiiv*, *opositsioon* – sm. *akusatiivi*, *oppositio*; tällaisissa tapauksissa virossa kirjoitetaan yksi klusiilin kirjainmerkki, koska kahdella kirjaimella merkittävä ns. kolmas kestoaste olisi tällaisessa

asemassa fonotaktisesti mahdoton. »Additiivin» syntymiseen saattoivat vaikuttaa myös sellaiset ennestään tutut sivistyssanat kuin *additiivinen*, joissa taustalla on latinan *addere* 'lisätä'. Lyhyestä illatiivista käytetävän *aditiiv*-nimityksen keksijä ei kuitenkaan ole tarkoittanut viitata mihinkään »lissäämiseen» vaan latinan verbiin *ad-ire* 'mennä luokse'. Suomeksi tämä sijamuodon nimi on siis tietenkin *aditiivi*.

Mainitun Virittäjän artikkelin seuraavassa numerossa ilmestyneeseen toiseen osaan virhe olikin jo korjattu ja oikaisusta lisätty pieni jälkihuomautus. Joko artikkelin 1. osasta tai jostakin muualta »additiivi» tuntuu kuitenkin levinneen yleisempään käyttöön: sitä ilmeisesti käyttävät ainakin jotkut viron kielen opettajat, ja kiusallisinta on, että harhaanjohtava »additiivi» on livahtanut myös Mati ja Tiiu Ereltin »Virolais-suomalaiseen kielitieteen sanastoon» (Castrenianumin toimitteita 42, 1992). Toivottavasti kömmähdys saadaan oikaistuksi esim. kirjan mukana jaettavalla korjausliuskalla.

JOHANNA LAAKSO